

“Ekonomiyi dönüştürecek bir sistem önerisini hayata geçiriyoruz”

Ad - Soyad
Dr. Uygur Özemi

Meslek
Çevre Bilimci, Good4Trust.org
Kurucu ve Kışkırtıcı &
Ashoka Senior Fellow

Kendinizi hangi sosyal sorunun çözümüne adanmış?
Biyolojik Çeşitlilik ve İklim Krizi

Ashoka ile ne zaman tanıştınız?
2000

Dünyanın, ülkenin, çevrenin sorunları çok büyük, tek başına mücadele ise çok zor. Kalıcı çözümler için “Sistem Dönüşümü” sizce ne demek? Neden önemli?

En büyük sorunumuz, şu anda gezegenimizi insan için yaşanmaz hale getiriyor ve bu süreçte de pek çok canlıyı bizimle beraber yokoluşu sürüklüyor oluşumuz. Bunun kök nedeni de mevcut ekonomik sistem. Dolayısıyla herhangi bir kalıcı çözüm için ekonomik sistemi dönüştürmemiz gerekiyor. Ekonomik sistem dönüşümü ise bizim bütün materyal girdilerimizi ve ürünlerimizi geri dönüştürülebilir veya doğaya besin olarak geri verebilir hale getirmemiz, ve bütün hizmet ve ürünleri yenilenebilir ve aynı şekilde atıksız enerji kullanarak üretmemiz anlamına geliyor. Bütün bu çevrim ise gezegenimizin yaşam destek ünitelerinin dayanıklılığı içinde olmalı. Bu dönüşümün yeterli ve mümkün, yani başarılı olması için ekolojik alanda olduğu kadar sosyal alanda da adil olması gerekiyor.

Sistem dönüşümü yaklaşımını benimseme noktasına nasıl geldiniz?

Kök nedenlere indiğimizde artık gezegenimizin içinde bulunduğu sorunların pansumanla veya ağrı kesici ile iyileşmediğini görüyorsunuz. Gençliğimde doğa koruma alanları için mücadele ettim, hâlâ da bu mücadele gerekli, ancak ekonomik sistem dönüşümü olmadan sorunu ortadan kaldıramayacak.

“Bu yeni ekonomiyi oluşturacak olanlar, ekolojik ve sosyal açıdan adil girişimler. Ashoka bu alanın ve girişimcilerin güçlenmesi için çalışıyor.”

Kendi çalışmalarınızda ne gibi uygulamalarla hayata geçiriyorsunuz?

Biz şu anda ekonomiyi dönüştürmek üzere Türetim Ekonomisi adlı yeni bir ekonomik sistem önerisi getiriyoruz ve bunu hayata geçiriyoruz. Öyle yeni bir ekonomi, bir türetim ekonomisi düşünün ki bir yağmur ormanı gibi çeşitlilik ve üretim açısından zengin, tamamen döngüsel ve gezegene zararı değil faydası var. Bu mümkün şu anda bu sistemi Good4Trust.org’da kurduk 368 işletme ve sosyal girişim ve 20 binin üzerinde bireyle orman olmasa da bir koruluk oluştu.

İletişim imkanları gelişti, dijital dünya büyüdü. Peki, Türkiye’de ve dünyada sistem dönüşümü & işbirliklerinin önünde ne tür fırsatlar var? Sınırlayan engeller var mı?

Good4Trust.org ve Change.org temelde dijital bir kamu hizmeti kurumu, o nedenle dijital dünya bizim sinir sistemimizi oluşturuyor.

Ashoka tüm bu çabanın sizce neresinde?

Tam ortasında! Bu yeni ekonomiyi oluşturacak olanlar ekolojik ve sosyal açıdan adil girişimler, ve Ashoka Vakfı bu alanın ve girişimcilerin güçlenmesi için çalışıyor.

Ashoka Türkiye’de neyi değiştirdi?

Sosyal girişimciliği tanıttı, arzu edilen bir uğraş haline getirdi, ekosistemi güçlendirdi, Fellow’ları destekleyerek bunun hem önemini hem de başarısını gösterdi.

Ashoka sizin hayatınızda neyi değiştirdi?

Beni aynı mücadele içinde yer alan Fellow’larla tanıştırdı, bir topluluk sağladı, o topluluğu güçlendirerek bir dayanışma ağı yarattı, uluslararası ağlara, imkânlarla ve kişilere bağladı. Somut olarak pek çok Ashoka Fellow’unun girişimi Good4Trust.org’da üretici olarak yer alıyor, ayrıca Güney Afrika kuruluşumuzun danışma kurulunda şimdi Güney Afrika’dan Ashoka Fellow’ları var.

